

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objaviteju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godiun «Objaviteju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.— samom «Objaviteju Dalmatinskomu» Kr. 6.— samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.— Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazumno. Pojedini brojevi stoe 16 para, a zastareni para 20.

Djelovanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, bili će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim neputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se posma ne primaju. — Pisma i novice treba šaljati «Uredju Objaviteju Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Ruska vlada narodima zaraćenih zemalja.

BEČ, 29. C. i K. vojnom višem zapovjedništvu stigao je, dijelom osakačeni, bežični telegram, koji, kako se moglo, bje popunjele te glasi:

Carsko Selo, 28 novembra. Narodima zaraćenih zemalja! Pobjedna radnička i težačka revolucija digla je u prvi red pitanje o miru. Srpska je perioda kolebanja, odgajanja i birokratizma. Sada se pozivaju sve vlade, svi staleži, sve stranke svih zaraćenih zemalja, da kategorički odgovore, hoće li ili neće stupiti s nama u pregovore, predložene od ruske vlade, da se odmah utvrdi primirje i sklopi opći mir.

C. i k. ministar za spoljne poslove Czernin.

Ruski prijedlog za primirje i mir i njemačka vlada.

Izjave državnog kancelara grofa Hertlinga. BERLIN, 29. Državni kancelar grof Hertling učinio je danas u Reichstagu ovu izjavu: Ruska je vlada upravila jučer iz Carskoga Sela vladama i narodima zaraćenih vlasti bežični telegram, potpisani od pučkog komesara za spoljne poslove Trockega i predsjedatelja vijeća pučkih komesara, u kojem ona predlaže, da se u skoru vrijeme stupi u pregovore za primirje i opći mir. Ne treba da izjavim, da se u dosad poznatim prijedlozima ruske vlade mogu nazirati prihvataljivi osnovi za preduzimanje pregovora i da sam ja gotov u ove pregovore stupiti, netom ruskia vlada odašilje opunomoćene predstavnike. Nadam se i u želju, da će ova nastojanja skoro dobiti konkretni oblik i donijeti nam mir.

BERLIN, 29. Državni kancelar Hertling iznio je u Reichstagu najprije ratno stanje, zatim je govorio o unutrašnjoj politici, pozivajući na složnost, pak prešavši na opće političko stanje, izjavio, da savez sa Austrijom-Ugarskom, Turском i Bugarskom ima zajednički cilj, biva da se ostvare nacionalni ideali, obezbriži teritorijalni posjed i odbiju neprijateljski napad. Državni kancelar izriče saveznicima zahvalnost i divljenje. Za tim čita vijest o ruskoj ponudi za mir i kaže:

«Sa iskrinem učešćem pratimo dalji razvoj teško iskušanog ruskog naroda. Neka skoro dočeka povratak normalnih prilika. Mi ništa drugo ne želimo, nego da se povratimo u stare susjedskne odnose, naročito na gospodarskom polju. Sto se tice Poljske, Legjanske i Kuronske, mi štujemo pravo samodregiđavanja naroda, koji u tim zemljama žive. Pa očekujemo, da sami stvore sebi onaj državni oblik, koji njihovim prilikama odgovara. Drugačije je s Italijom, Francuskom i Engleskom. Da ratni cilj bio je već od prvog dana: obrana domovine, nepovredljivost našeg teritorija, sloboda i nezavisnost njegovog gospodarskog života. Mi smo dakle mogli da radosno pozdravimo papin poziv na mir. Duh našeg odgovora na papinu notu još i danas živi. Ali neke znadu naši neprijatelji, da taj odgovor nije nikakva povlastica za zločinačko nastavljanje rata. Jedino su neprijatelji krivi što se rat nastavlja; ali će oni napraviti na se njegove posljedice. Jedna je naša lozinka, reče državni kancelar: «Čekati, izdržati do kraja.»

Odgovor austro-ugarske vlade na telegram ruske vlade.

Na to je c. i k. Vlade odgovorila!
Ruskog Republike! Okružni telegram vijeća pučkih komesara od 28 novembra, kojim se ruska vlada izjavljuje spremnom da zapadnje pregovore za sklapanje primirja i ugovora o općem miru,

Abdulah brže bolje odmagli iz hana, prebac se vrancu na sedlo i udari u vratočnom brzinom put nedaleke varošice, da se dočepa njezine granice i dobre duše, koja će ga primiti po svoje okrilje. Kad prve kolibe, na osam, popoštiti, sješte, položi oružje, snimi fes s glave i ispalji hitac iz kubure u zrak. To je bio haber. Iz kolibe izgaje starac bijele braće, vas poguren, i ode Abdulahu u sret, da ga vođi u svoju kolibu i zaštiti od bijesa pokojnikove svoje. U kolibi staroga Ibrahimova tako se zvao starac — ubojava je bio siguran. Ibrahim ga neće smaknuti ili izdati ni za žive oči u glavi. On mu je širom otvorio svoja vrata i njeđe; on će za njega misliti i ogovorati i pred Bogom i pred ljudima. Ibrahim je pogostio ubojicu, kao svoga sina, a onda ga vruce zamolio, da mu priča, kako je došao do kavje i ubojstva. Abdulah je sve do tanke dlačice ispratio nemili dogajaj. Ibrahim je mirno slušao i svaku riječ pohlepno gutao, a na koncu konca nikom poniknuo i prepun čemera odratio:

— Momče! Krov moj, hleb moj i sol moju dao sam ti iz svega srca moga. Primo sam te u moju trošnu kolibu kao sina, brata i prijatelja moga. Mojim će te mišicama i prsim, kao gvozdenim štipalkama i oklopom, braniti do zadnje kapi moje krv. Ali si me momče, teško ucviljio i duboko ranio: desno si mi krilo odrezao, srce si mi raspolovio, brata si mogu ubio i dom moj u tugu i žalost zavio.... Buđi stalan, da te neću izdati. Ostani, ovođe, kad mene, u kolib, megju mojima, i buđi zdrav i veseo. A kada dođu bolji dan i časovi, ja će se starati za tvoj bijeg put visoke gore.

Ibrahim je sve ovo na prekiđe i teškom mukom izustio, a krunpe su mu suze orosile srebrnu brađu. Žalio je svoga miloga brata; žalio je svoga sinovca Idriza i njegovu obuđovjelu majku. Abdulah je vrlo dobro pojmo muke i jađe staroga Ibrahimova, ali nije znao, kako da mu lječi rane i ublaži bolove. Abdulah, nakon kratke šutnje, klekne na gola ko-

prispo je austro-ugarskoj vladi. Dravci što ih ruskia vlada priopćuje za sklapanje primirja i ugovora o miru, upogled kojih ruskia republika očekuje protuprijedloge, sačinjavaju po mišljenju austro-ugarske vlade zgodan osnov da se ti pregovori zapodjeni. Stoga vlada Austrije-Ugarske izjavljuje da je spremna da stupi u pregovore, predložene od ruske vlade, da se odmah utvrdi primirje i sklopi opći mir.

C. i k. ministar za spoljne poslove Czernin.

Vojska i domovina megju sobom složne odnijeće pobedu.» (Zivahno odobravanje).

Pošto su stranački voje učinili kratke izjave, primljene je na prvom i drugom čitanju osnova o kreditu od 10 milijarda. Naredna sjednica u subotu.

Ruski prijedlozi o primirju i miru i Švajcarsko Savezno Vijeće.

BERN, 29. Savezno vijeće saopćuje: Komesar za spoljne poslove boljševičke vlade u Petrogradu predaje je predstavnicima šest neutralnih evropskih država u Petrogradu notu, kojom ih obznanjuje o prijedlozima, što su učinjeni poklarsima. Entente upogled primirja i mira. U noti Trockij traži, da se ovi prijedlozi predaju službeno vladama središnjih vlasti. Švajcarski poslanik u Petrogradu, pošto se sporazumio sa ostalim tamoznim neutralnim poslanicima, potvrdio je Trockome primitak note. Danas je savezno vijeće primilo na znanje to saopćenje i odlučilo je, da se potanje izvještaji kod svog poslanstva i da traži neku mu se saopće prijedlozi, što su učinjeni poklarsima saveznih vlasti u Petrogradu. Radi toga savezno je vijeće sebi pridržalo de odluci o posljedicama Trockovog korka.

Rat s Italijom.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 28. Službeno se javlja:

28. novembra 1917.

Nije nigde bilo osobitih događaja,

BEČ, 29. Službeno se javlja:

29. novembra 1917.

Talijansko bojište:

Na Brenti i na brdu Tombi bježu talijanski napadi odbijeni.

U ostalom nema ništa da se javi.

Doglavljava generalnog štaba.

Ostali izvještaji austrijsko-ugarskog i njemačkog glavnog stana od 28. i 29. novembra nalaze se u «Objaviteju Dalmatinskomu».

Bojište kod Piave.

S obzirom na sadašnju vojničku situaciju zanimljiva je Piave osobito kod svoga izlaza iz Gora ko Fenera, južno od Feltra. Niže prvo mjesto mijenja se donle i vrlo strmi, klancu prilični, značaj obale. S lijeve strane brije se spušta sve do visine od 3 m. dok s desne strane, daleke od glavnog rukava ima do 20 metara visokih strmih obonaka. Sve do Falce di Piave dno je doline djelemice ravno, djelemice brežuljasto, sa tipičkom talijanskim kulturom, obilato natopljenim livadama i dobro obragjenim poljima. U tom se kraju

ljeni, otkrivene glave i skrušena srca, i raskrili ruke prama Ibrahimu u znak milosti i oprosta.

— Vrijedni moj starče, drugi moj oče; evo me pred tvojim nogama u potoku suza pokajnica. Krv tvoga brata, jutros prolivena, vapi osvetu, vapi mojo glavu, moj mlađi život. Čivo me ponizna i potištena pred tvojim staratim, svecatim licem. Radi o mene što hoćeš, jer sam spravaran na svaku žrtvu. Ja se pokoravam tvojoj odluci i osudu; ali, prije nego me osudiš, velim ti, da se kajem, duboko kajem, i prsim od Boga, od tebe starče i od svih ljudi oproštenje, e da bude lakše mojoi duši na onome svijetu.

— Ustan, momče! Tā rekaš sam ti malošas, da si poštěgen i da ti iz svega srca oprštaš. Ja te viđim rasplakan i pokajvan. Ne budi, momče! Budi spokojan po mojim krovom. Volio bih, da dobri Bog mene i sve moje uništi, nego da ja tebi išta na žao učinim. Ovoj imadeš sigurno utočište, jer ja bđijem nad tvojom glavom. Ja sam tvoj najpouzdaniji zaštitnik, pravi anglo stražan. Samo preko moje lešine mogu oni do tvoje glave.

Sva hajka, vražja hajka za Aboulahom bila je uzalučna. Pokojnikovi rođaci, poslje truda i muke, rekuši: «Zameo mu se trag; ne treba ga više tražiti; biće se pojavio.»

Ibrahim je niko živ, osim staroga Ibrahimova i njegovih ukučanina, nije znao, gdje boravi mlađi Aboulah. Ali malo vremena poslije doznao se za njegovu boravište. Idriz, pokojnikov sin, i Ibrahimov sinovac na čudnovat način ušao je u trag krvniku. On je uporno zahtijevao od svoga strica, da smjesta ubije ili izruči Aboulaha. Starac se nije nemiočan kao klijun pri svojoj zahtijevi besjeđi. I sađa je za prvi put u životu došlo do krute zavađice između strica i sinovca. Starac se nije dao ni moljati, ni zaštititi, ni zastrashiti. On je uprav tvrdokorno branio Aboulaha, jer je to značaj i starinski običaj od njega svojski zahtjevao. Idriz je od ljuštine klijuna, i sinovca, starca i lasku izručiti. Veliči tvrdi vjeru i dobar glas, nego li sva isprazna dobra i prolazne časti na ovome varavome svijetu.

Idriz je na sve muževne besjeđe usplamio kao živi organ. Njegove su se oči micale i kriješile kao u tigra. On je uprav solonski režao i klišao na svoga strica. Časak se zamislio, a onda dva koraka natrag pokročio. Ibrahim je oprezno pratio kretanje svoga sinovca i vješto uočio njegovu krvničku namjeru. I dok bi dlanom o dlan, bez premišljanja i otezanja, ispalji hitac u svoga sinovca, koji ončas pada mrtav na zemlju. Starac u najvećoj žurbi otvorio mala pobučna vrata i pusti Aboulahu na slobodu, a zatim se povrati suzna oči i blijeđa lica kod Idriza, triput ga u čelo poljubi i s drugim hincem iz kulture prosviru sebi glavu i pada mrtav uz mrtvoga sinovca. Milan P. Krstić.

RAZLIČITE VIJESTI

Visoka tehnička škola u Hrvatskoj.

Zagreb. Koresp. javlja: U našem izvještaju o razgovoru sa odjeljnim predstojnikom g. Rojem radi medicinskog fakulteta nabacili smo samo, da se već na stolu odjeljog predstojnika nalazi i osnova za osnutek visoke škole. — Prema izričitoj želji g. odjeljnog predstojnika javiti nam je, da se na njegovu stolu nalaze spisi odnoseći se na osnutek tehničke škole, koje će proučiti čim svrši svoj veliki posao oko otvorenja medicinskog fakulteta. Prema tome se vidi, da će iz medicinskoga fakulteta uskoro slijediti i visoka tehnička škola.

PROMET I TRGOVINA.

Popis zaliha konopa od žice.

Izdata je naredba, da se moraju popisati zalihe konopa od čelične žice (žice od acala) i od slivenoga željeza, bilo nove, rabljene ili neupotrebitive. Mjesna Trgovačka Obrtnička Komora pozivlje u tu svrhu sve one, koji što takovo bilo u kojoj količini posjeduju, da se istočim prije prijave, koja će im dati odnosne tiskanice na ispunjenje.

Poštanska služba u Bukovini.

U Bukovini su preuzeli:
1) novčani i ograničeni paketi saobraćaj te saobraćaj vrijednostih pismama poštanski ured Dolhopole;
2) obični listovni saobraćaj poštanski ured Karapozin an Czernosch;
3) listovni i novčani saobraćaj te saobraćaj vrijednostih pismama poštanski ured Kimpolung;
4) listovni saobraćaj post. ured Millie;
5) poštanski naputnički saobraćaj poštanski ured Storometz-Putilla.

Poštanski saobraćaj u Istočnoj Galiciji.

U istočnoj Galiciji preuzeli: 1) listovni saobraćaj poštanski ured Jezierany b. Gortkow; 2) saobraćaj vrijednostih pismama poštanski ured Chmielewka; 3) novčani saobraćaj i saobraćaj vrijednostih pismama poštanski uredi: Dzufyn, Probuzna, Okno b. Horodenka i Swiety Josef.

Poštanska služba u a-u. području Srbije.

Na 15. oktobra bio je u austro-ugarskom upravnom području Srbije otvoren za privatni poštanski saobraćaj c. i k. etapni poštanski ured II. razreda Ljubovija.

Pri ovom je uredu dopušteno: a) predavati: poštanske dopisnice, otvorena pisma, tiskanice (novine) i ogledne robe; b) razdavati: poštanske dopisnice, tiskanice (novine), ogledne robe i pakete bez označene vrijednosti do najviše težine od 5 kg.

Ovaj novi etapni poštanski ured služuje, što se tiče goresponduenih pošiljaka, kao poljski poštanski ured za priključene mu čete, zapovjedništva, vlasti i zavode. Isti obavija predaju i razdaju preporučenih službenih listovnih pošiljaka.

Potpisujte sedmi ratni zajam!

Kao svi dosadanji ratni zajmovi, tako je i ovaj osnovan na podjednakim temeljima i sa istim sigurnostima. Usljed ratnih prilika pomogli su se kapitalom osobito neki slojevi pučanstva toliko, da je izvanredno porasao broj uložaka u novčanim zavodima, te da se jedva nalazi povoljno ukamanje. Stoga će mnogi radošno prihvatiši ovo priliku, da korisno ulože svoje novce. Osim velikih kapitalista imadu ovdje priliku da učine dobar posao i manji, upravo uslijed raznih povoljnih uvjeta. Bez obzira na patriotsku dužnost, kojoj su pojedinci dužni da udovolje već kao državljanici, te se svakome pruža prilika povoljnog uleganja kapitala, pa nema sumnje, da će ovaj ratni zajam uspjeti bolje od svih dosadanjih, kako to već pokazuju prvi početak supskripcije.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izvještaj austrijsko-ugarskog glavnog stanja.

BEĆ, 30. Službeno se javlja:

30. novembra 1917.

Talijansko bojište:

U Mletačkoj artilerijskoj vatreni rastuće jačine.

Istočno bojište:

Stanje nepromijenjeno.

Arbansko bojište:

U noći između 27. i 28. o. mj. bosansko-hercegovački lovci izvršile su donjoj Vojusu uspešno preuzeće. Oni su pregazili rijeku, duboku čitav čovjek, zagonili su se do druge talijanske linije i iznijeli zarobljenika i mnogo ratnog alata.

Poglavica generalnog štaba.

Dogagjaji na moru.

BEĆ, 30. Javljaju iz stana ratne štampe: Dana 23. novembra izjutra skupine naših torpednih brodova izagoše iz luke, da pretraže talijansku obalu. Jedna skupina uoči te bombardova na jugu od ušća Mljetu jedan terebit voz. Lokomotiva je eksplodirala; voz je teško oštećen. Za bombardovanja jedna je kopnena baterija srednjeg kalibra bez uspjeha pučala u naše brodove. Jedna druga skupina tulka je baterije srednjih topova kod Corsinija i Riminija. Dok su pučali i pošto su pučali neprijateljske su ih letjelice bez uspjeha napadale. Na povratku naše skupine uočile nekoliko neprijateljskih laga, koje izbjeglo napadu i zakrenule prema sjeveru zapadu. Kod Jakina naši su hidroplani osuljili bombama neprijateljske lage. Svi se naši brodovi i letjelice povratili u punom broju i zdravi.

Izvještaj njemačkog velikog glavnog stanja.

BERLIN, 30. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan 30. novembra 1917.

Zapadno bojište:

Vojna skupina nasljednika prijestolja Rupprechta:

U Flandriji poglavito s obe strane Poelkappelle i ovom mjestu na sjeveru živahnim artilerijskim bojevi. Naši jurišni odjeljci izniješi iz neprijateljskih linija znatn broj Francuza i Engleza. Na bojnom polju kod Cambrai Englez napaduče ranim jutrom, poslije zastoke paljbe, naše pozicije na zapadu od Bourlonia, ali bježu sa teškim gućicima uzbijeni. Doprone boj vatrom između Inchyja i Fontaine opet se znatno pojačao.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestolja:

Jedno naše jurišno preuzeće na sjeveru od Brage postiglo je potpun uspjeh; zarobilo se nekoliko ljudi.

Vojna skupina vojvode Albrechta:

Na više mjesta, poglavito u Sundgau živa francuska djelatnost.

Na istoku, u Mačedoniji i u Italiji.

Nije bilo ovečih bojeva.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Izvještaj turškog glavnog stanja.

CARIGRAD, 30. Glavni stan, 29. novembra.

Fronta na Sinaju:

Neprijateljske zaštite čete na jugu od Abule. Audse bježu potisnute iz linije Fedže-Reni-Tarir-el Tir-Realir. Dva neprijateljska napada na našu poziciju Durmuten kod Nebi-Samila bježu odbijeni. Na južnom krilu još jednako se miruje. Inače nikakvih osobitih događaja.

ZASTUPNIČKA KUĆA.

Izjava ministra predsjednika Seidlera o pozivu ruske vlade da se otvore razgovori o primirju i miru.

BEĆ, 30. Početkom sjednice ministar predsjednik vit. Seidler učini ovu izjavu: Kako je visokoukuću poznato iz jučerašnje vijesti Korrespondenz-Bureau, austro-ugarska vlada već je primila poziv ruske vlade, da se odmah pregovara za primirje i opći mir. (Zivahno, odlje odobravanje i pljeskanje). Austro-ugarska je vlada, prema svome više puta objavljenom stajalištu, odlučila da pregovore koji se imaju zapadisti, vodi u duhu pomirljivosti (Zivahno odobravanje), jer njeni je namjera, da čim prije postigne mir, koji bi dopuštao da narodi u buduće mogu pouzdano skupno raditi. (Zivahno odlje odobravanje). Kako se dalje razabire iz jučer objavljenog odgovora ministra spoljašnjih posla vlasti ruske republike, austro-ugarska se vlada izjavila spremnom, da zapodjene pregovore o općem miru (Zivahno, odlje odobravanje). U ovim će pregovorima austro-ugarska vlada nastojati, da s onim vlastima, koje prema sadanjenu ruskom pozivu izjave da su gotove da sklope mir, dogje do mira, koji će biti pojednako čestan za skupine koje će sklopiti ugovor, i koji će se osnivati na načelu: bez teritorijalnog i gospodarskog nasilja. Pri tome austro-ugarska će vlada priznati pravo države, koje budu s njom pregovarati o miru, da se njihovim narodima dade potpuna sloboda da odluče o svoj državnoj budućnosti; ona se neće niti najmanje pačati u unutrašnje državne prilike svojih saučesnika u pregovorima, ali će se svoje strane zahtijevati, da se niko ne mijenja u našu državnu organizaciju. (Zivahno odlje odobravanje). Sa mog stajališta, kao austrijski ministar predsjednik, ja moram to dodati, da jedna država, kao što je naša, koja ima Zastupničku Kuću izabrana na osnovu općeg, izravnog, jednakog i tajnog prava glasa, može s pravom tvrditi, da ima pučko zastupništvo, da se demokratske sile ne može ni zamisliti, i da postoje sve pretpostavke za to da seamo odluči o političkoj sudbinu naroda u državi (Zivahno odobravanje i pljeskanje). Ovim, svršava ministar predsjednik, otrseni su upiti, što su ih danas prikazali njemački socijalni demokrati i njemačke stranke. (Zivahno, odlje odobravanje i pljeskanje).

Fronte del principe ereditario di Germania.

Una nostra operazione di truppe d'assalto a nord di Brage, ebbe pieno successo e ci fruttò prigionieri.

Gruppo d'eserciti del duca Alberto.

In molti punti, particolarmente nel Sundgau, vive attivita dei Francesi.

In oriente, in Macedonia e in Italia:

Nessuna operazione combattiva di maggiore entità.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bulletino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 30. Si comunica ufficialmente:

30. novembre 1917.

Teatro della guerra italiana:

Del Veneto fuoco d'artiglieria, aumentante di forza.

Teatro della guerra orientale.

Situazione inalterata.

Teatro della guerra albanese:

Durante la notte dal 27 al 28 novembre sulla

Vojosa inferiore cacciatori bosno-erzegovini eseguirono un'operazione coronata di successo. Passarono a guado il fiume, con l'acqua all'altezza di un uomo, penetrarono sino alla seconda linea italiana e ne trassero prigionieri e numerosi attrezzi di guerra.

Il capo dello stato maggiore generale.

Avvenimenti sul mare.

VIENNA, 30. Dal quartiere della stampa di guerra si comunica:

Il 28 novembre gruppi di nostre torpediniere salparono in servizio di ricognizione per la costa italiana. Un gruppo avvistò e cannoneggiò a sud della foce del Metauro un treno merci. La locomotiva esplose; il treno fu gravemente danneggiato. Durante il cannoneggiamento le navi stavano sotto il fuoco inefficace di una batteria costiera di celebre medio.

Un altro gruppo di navi ha battuto le batterie di medio calibro presso Corsini e Rimini. Durante e dopo il cannoneggiamento, le navi furono infurtuosamente aggredite da velivoli nemici.

Della corsa di ritorno, i gruppi di navi avvistarono parecchie unità nemiche, che si sottrassero a un attacco dirigendosi verso nord-ovest.

Alcune unità nemiche furono bombardate presso Ancona da nostri idrovolanti.

Tutte le navi ed i velivoli fecero ritorno al completo ed illesse.

Bulletino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 30. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 30 novembre 1917.

Teatro della guerra occidentale.

Gruppo d'eserciti del principe ereditario Ruprecht:

Nelle Fiandre, particolarmente da ambo le parti di Doelkapelle ed a nord di questo, vivaci lotte d'artiglieria. Nostri riparti d'assalto riportarono dalle linee nemiche numerosi Francesi ed Inglesi. Sul campo di battaglia presso Cambrai, gli Inglesi, dopo una violenta azione di fuoco, attaccarono di buon mattino le nostre posizioni ad ovest di Bourlon; essi furono respinti con gravi perdite. Nel pomeriggio il duello a fuoco fra Inchy e Fontaine raggiunse nuovamente un considerevole grado di forza.

Fronte del principe ereditario di Germania.

Una nostra operazione di truppe d'assalto a nord di Brage, ebbe pieno successo e ci fruttò prigionieri.

Gruppo d'eserciti del duca Alberto.

In molti punti, particolarmente nel Sundgau,

vive attivita dei Francesi.

In oriente, in Macedonia e in Italia:

Nessuna operazione combattiva di maggiore entità.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

Un appello del Governo russo ai popoli dei paesi belligeranti.

La risposta del governo austro-ungarico alla proposta del governo russo.

VIENNA, 29. All'i. e. r. comando superiore dell'esercito è pervenuto un radiogramma, in parte mutilato, che per quanto fu possibile, venne compilato, e suona come segue:

ZARSKOJE SELO: 28 novembre. Ai popoli dei paesi belligeranti! — La vittoriosa rivoluzione degli operai e dei contadini in Russia ha messo in capo a tutto la quistione della pace. Il tempo delle titubanze, delle procrastinazioni del burocratismo è finito. Ora tutti i governi, tutte le classi, tutti i partiti di tutti i paesi belligeranti furono invitati a rispondere alla domanda categorica, se essi siano d'accordo assieme a noi d'intavolare trattative per un immediato armistizio e per la pace generale. Dipenderà dalla risposta a questa domanda se ci sarà risparmiate una nuova campagna invernale, con tutti i suoi orrori e le sue miserie, o se l'Europa dovrà ancora essere solcata da rivi di sangue. Noi, Consiglio dei Commissari del Popolo, rivolgiamo questa domanda ai Governi dei nostri alleati: Francia, Gran Bretagna, Italia, Stati Uniti, Belgio, Serbia, Rumenia, Giappone e China. Noi chiediamo loro, in cospetto dei loro popoli, in cospetto di tutto il mondo, se essi intendano accedere a trattative di pace. Noi, Consiglio dei Commissari del Popolo, ci rivolgiamo ai popoli alleati, in prima linea alle masse operaie, se esse siano d'accordo di continuare queste insensata carneficina, di andare incontro ciclamamente alla rovina della civiltà europea. Noi chiediamo che operai e part

